

คำบรรยายอย่างเป็นทางการของฝ่ายไทย ต่อคณะทูตทหาร และสื่อต่างประเทศ

หัวข้อ : ชี้แจงสถานการณ์ความขัดแย้งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา

วันเวลา : วันศุกร์ ที่ ๑ เดือน ส.ค. พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน คณะนักการทูต คณะผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารประจำประเทศไทย สื่อมวลชน และแขกผู้มีเกียรติทุกท่าน

ในนามของกองทัพบก ผมขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความสำคัญและเข้าร่วมรับฟังคำชี้แจงอย่างเป็นทางการในวันนี้

การบรรยายครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมาเกี่ยวกับเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา พร้อมทั้งนำเสนอ การดำเนินงานของกองทัพ ในการรักษาอธิปไตย และยึดมั่นในหลักกฎหมายระหว่างประเทศ และย้ำถึงความมุ่งมั่นของกองทัพที่จะแก้ปัญหา ด้วยทวิภาคีที่ไทย และกัมพูชามีอยู่ ด้วยความจริงใจและโดยสันติวิธีมาโดยตลอด

โดยมีหัวข้อบรรยายสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. ลำเหตุการ์ณและข้อเท็จจริง
2. สถานการณ์ปัจจุบัน
3. การตอบโต้การบิดเบือนข้อมูลของฝ่ายกัมพูชา

1. ลำเหตุการ์ณและข้อเท็จจริง

1.1 ลำดับเหตุการณ์

ตั้งแต่ต้นปี 2568 ฝ่ายกัมพูชาดำเนินการยั่วยุ เพื่อสร้างความตึงเครียด ด้วยกิจกรรมทางทหาร และพลเรือน โดยมีลำดับเหตุการณ์ที่สำคัญ ดังนี้

- 13 ก.พ. 68 การพาดำนักท่องเที่ยวขึ้นมาร้องเพลงปลุกใจในพื้นที่ปราสาทตาเมือนธม
- 28 ก.พ. 68 การเผาศาลาตรีมุข ซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างเชิงสัญลักษณ์ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ ระหว่างไทย กัมพูชา และ สปป.ลาว
- หัวงเดือน มี.ค. ถึง เม.ย.68 ทหารกัมพูชา ดัดแปลงภูมิประเทศบริเวณแนวชายแดน เพื่อวัตถุประสงค์ทางการทหารเช่น การเสริมความแข็งแรงของที่มั่น การปรับปรุงเส้นทาง และการขยายแนวเขตคูติดต่อเพิ่มเติมเข้ามาในเขตประเทศไทย

- ห้วงเดือน เม.ย. ถึง พ.ค. 68 ฝ่าย กพช. ได้เคลื่อนย้ายกำลังพลเพิ่มเติม และอาวุธยุทธโธปกรณ์ เข้ามาประชิดชายแดนไทย - กพช. เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ตามที่มีหลักฐานการพิสูจน์ทราบจากการวิเคราะห์ภาพถ่ายดาวเทียมของนักวิจัยชาวออสเตรเลีย ต่อมาฝ่าย กพช. ได้รุกร้าเข้ามาในเขตแดนของไทย โดยเข้ามาขุดคูติดต่อ
- 28 พ.ค. กัมพูชาเริ่มเปิดฉากการยิง (Skirmish) ระหว่างหน่วยในพื้นที่ โดยฝ่ายไทยได้ตอบโต้ เพื่อเป็นการป้องกันตัว บริเวณช่องบก กองทัพ และรัฐบาลไทยพยายามใช้แก้ไขปัญหาแบบทวิภาคี ซึ่งไม่เป็นผล
- ห้วงเดือน ก.ค.68 ทหารกัมพูชา ได้รุกร้าเข้ามาลักลอบวางทุ่นระเบิดสังหารบุคคลหลายพื้นที่ ในเขตแดนไทย จนทำให้ทหารไทยที่ออก ลว. ได้รับบาดเจ็บสูญเสียจากทุ่นระเบิดสังหารบุคคล PMN-2 ถึง 2 ครั้ง ทำให้เกิดการสูญเสีย ฆาต 2 นาย และมีบางส่วนบาดเจ็บ ซึ่งเป็นการกระทำที่ฝ่าย กพช. จงใจละเมิดหลักมนุษยธรรมอย่างร้ายแรง อีกทั้งเป็นการจงใจละเมิดอนุสัญญาออกตราว่าที่ทั้งไทย และกัมพูชาให้สัตยาบรรณ นอกจากนั้น ในพื้นที่ดังกล่าว ได้ดำเนินการเก็บกู้วัตถุระเบิด ภายใต้ความร่วมมือของนานาชาติ จนมีความปลอดภัยเป็นที่ประจักษ์แล้ว

ในขณะเดียวกัน ฝ่าย กพช. พยายามแสดงการยั่วยุ โดยส่งทหาร กพช. ทั้งในเครื่องบิน และนอกเครื่องบินแสดงเป็นพลเรือน ตลอดจนถึงตั้งมวลชนชาว กพช. จากกรุงเทพมหานครและใกล้เคียง เข้ามาในพื้นที่ปราสาทตาควาย ปราสาทตาเมือน และพื้นที่อื่น ๆ ตามแนวชายแดน เพื่อจัดกิจกรรมทำคอนเทนต์ แสดงออกในลักษณะยั่วยุนักท่องเที่ยวชาวไทย ประชาชนไทย และทหารไทย ในพื้นที่ จนเกิดการกระทบกระทั่งมีความเสี่ยงที่จะเกิดการปะทะกันระหว่างคนไทย และคน กพช. ในพื้นที่ปราสาทต่าง ๆ

1.2 มาตรการควบคุมชายแดน และการเปิดฉากยิงของกัมพูชา

ภายหลังจากทหารไทยเหยียบทุ่นระเบิดสังหารบุคคล PMN-2 ได้รับบาดเจ็บสูญเสียอีกครั้ง เป็นรายที่สอง สถานการณ์มีแนวโน้มที่จะรุนแรงขึ้น อาจทำให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์ได้รับอันตรายจากทุ่นระเบิดสังหารบุคคลดังกล่าว ฝ่ายไทยจึงได้ใช้มาตรการควบคุมชายแดนบริเวณปราสาทตามแนวชายแดนทั้งหมด ด้วยการล้อมรั้วลวดหนาม

24 ก.ค.68 ทหารกัมพูชา เริ่มยิงใส่ทหารไทยที่ประจำ ณ ปราสาทตาเมือนธมก่อน โดยใช้ ปืนเล็กยาว, ปืน และ เครื่องยิงลูกระเบิด mortar จนนำไปสู่การปะทะกัน จากนั้น ฝ่าย กพช. ได้ยกระดับเป็นการใช้กำลังรบ และอาวุธยิงสนับสนุน ปืนใหญ่ และจรวดหลายลำกล้อง BM-21 โจมตีฝ่ายไทยตลอดแนวชายแดน จงใจยิงเป้าหมายพลเรือน ซึ่งหากจากชายแดน เกือบ 10 กม. ถึง 30 กม.

- โรงพยาบาลพนมดงรัก จ.สุรินทร์

- ปิมน้ำมัน PTT บ้านฝื่อ อ.กันทรลักษ์ จ.ศรีสะเกษ
- ร้านค้าสะดวกซื้อ 7-11 บ้านฝื่อ อ.กันทรลักษ์ จ.ศรีสะเกษ
- โรงเรียนในจังหวัดสุรินทร์ และศรีสะเกษ
- บ้านเรือนราษฎร เช่น หมู่บ้านกรวด บ้านกุดเชียง ในพื้นที่ จ.สุรินทร์, บุรีรัมย์, ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี

ทำให้พลเรือนบาดเจ็บ 36 ราย เสียชีวิต 15 ราย ซึ่งผู้เสียชีวิต 1 ในนั้นเป็นเด็กอายุเพียง 8 ปี และมีราษฎรต้องอพยพจำนวนมากกว่า 150,000 คน

1.3 การตอบโต้ของฝ่ายไทยภายใต้กรอบกฎหมายระหว่างประเทศ

จากเหตุการณ์ดังกล่าวฝ่ายไทยได้ดำเนินการตอบโต้ ภายใต้หลักการแห่งการป้องกันตนเอง (Right of Self-Defense) ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มาตรา 51 ของกฎบัตรสหประชาชาติ (Article 51 of the UN Charter) ซึ่งระบุว่า “ไม่มีบทบัญญัติใดในกฎบัตรนี้จะกระทบสิทธิของรัฐในการป้องกันตนเองโดยชอบด้วยกฎหมาย หากมีการโจมตีด้วยอาวุธเกิดขึ้นต่อรัฐนั้น”

การตอบโต้ของฝ่ายไทยจึงเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมาย และอยู่ภายใต้หลักความจำเป็นและความได้สัดส่วน (Necessity and Proportionality) โดยมีเป้าหมายเพียงเพื่อ ยับยั้งภัยคุกคาม ลดการสูญเสียของพลเรือน และรักษาเสถียรภาพของอธิปไตยแห่งชาติ ทั้งนี้ ฝ่ายไทยมิได้มีเจตนาที่จะรุกรานหรือกระทำการใด ๆ ที่เกินขอบเขตการป้องกันตนเองจากการคุกคามโดยฝ่ายกพช.

ทั้งนี้ ฝ่ายไทยทำการโจมตีเป้าหมายทางทหารเท่านั้น ในขณะที่ฝ่ายกัมพูชาใช้การโจมตีแบบ indiscriminate target ทำให้เกิดการสูญเสียทางพลเรือนของฝ่ายไทย

นอกจากนี้ที่ตั้งอาวุธยิงสนับสนุนในเขตชุมชนพลเรือน เสมือนเป็นใช้โล่ห่มมนุษย์ ซึ่งฝ่ายไทยไม่ตอบโต้ไปเป้าหมายดังกล่าว

ถือเป็นการเจตนาละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศและหลักสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงจนไม่สามารถให้อภัยได้ และไม่มีประเทศอารยธรรมใดในโลกที่ยอมรับการกระทำ ซึ่งไร้มนุษยธรรมในลักษณะดังกล่าว

2.สถานการณ์ปัจจุบัน กัมพูชายังคงดำเนินการทางทหาร

2.1 หลังจากมีการเจรจาข้อตกลงหยุดยิง ที่มาเลเซียบ เมื่อวันที่ 28 ก.ค.68 แล้ว เวลาหลังเที่ยงคืน ฝ่ายกัมพูชาได้ละเมิดข้อตกลงการหยุดยิง ในพื้นที่ดังต่อไปนี้

- (1) Chong Bok Area, Ubon Ratchathani Province
- (2) Sam Tae Area, Si Sa Ket Province
- (3) Pha Mor E Daeng, Si Sa Ket Province
- (4) Phu Ma Khua/Khanmar Area, Si Sa Ket Province
- (5) Phlan Yao Area, Si Sa Ket Province
- (6) Ta Kwai Temple, Surin Province

ทั้งนี้ฝ่ายกัมพูชายังละเมิดข้อตกลงหยุดยิง จนถึงวันที่ 30 ก.ค.68 เวลา 0510 รายละเอียดตามภาพถ่าย

2.2 และเมื่อวันที่ 31 ก.ค. 68 ตรวจพบทหารกัมพูชาเพิ่มเติมกำลังในพื้นที่ตลอดแนวชายแดนไทย และการใช้อากาศยานไร้คนขับของฝ่ายกัมพูชา บินตรวจการณ์ในพื้นที่ตอนในของฝ่ายไทย อย่างมีนัยยะสำคัญ

3 การตอบโต้การบิดเบือนข้อมูล

กัมพูชากล่าวหาว่า

3.1 ไทยรุกรานกัมพูชา และละเมิดกติกาสหประชาชาติ อำนาจอธิปไตย และอาณาเขตรัฐ

ข้อเท็จจริง: ประเทศไทยเป็นรัฐสมาชิกสหประชาชาติที่เคารพในกฎบัตรสหประชาชาติอย่างเคร่งครัด รวมถึงหลักการไม่ใช้กำลังในการแก้ไขข้อพิพาทระหว่างประเทศ (Article 2(4) UN Charter)

- การปฏิบัติของฝ่ายไทยเป็น การป้องกันตนเองอย่างจำเป็นและได้สัดส่วน (necessity & proportionality) ตามสิทธิที่ระบุไว้ใน Article 51 ของกฎบัตรฯ หลังจากฝ่าย กพข. ใช้อาวุธโจมตีด้านทหาร ฝ่ายปกครอง และชุมชนไทยในหลายพื้นที่

- มีหลักฐานชัดเจนว่ากำลังฝ่าย กพข. เคลื่อนกำลังเข้ามาในเขตแดนของไทยหลายครั้ง พร้อมใช้อาวุธโจมตี เป้าหมายของฝ่ายไทยโดยเฉพาะเป้าหมายพลเรือน เช่น โจมตี รพ.พนมดงรัก ซึ่งหากจากชายแดน เกือบ 10 กม., บั๊มน้ำมันบ้านฝื่อ ที่หากจากชายแดน 30 กม.

3.2 การใช้ระเบิดเคมี

ข้อเท็จจริง: เป็นคำกล่าวหาที่ร้ายแรง และไร้มูลความจริงโดยสิ้นเชิง ประเทศไทยเป็นภาคีของอนุสัญญาว่าด้วยอาวุธเคมี (Chemical Weapons Convention - CWC) และปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างเคร่งครัด ไม่มีหน่วยใดในกองทัพไทยที่ใช้อาวุธเคมี ทั้งในแง่ยุทธวิธีหรือยุทธศาสตร์ การกล่าวหาเช่นนี้เข้าข่าย war propaganda และเป็นความพยายามบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อใส่ร้าย

- กรณียภาพ “ระเบิดเคมี” ที่ฝ่ายกัมพูชาเผยแพร่ โดยรัฐบาลกัมพูชา แท้จริงคือภาพภารกิจการดับไฟป่าในรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา ปี 2022 ซึ่งสามารถดูภาพดังกล่าวได้ผ่านทางสื่อออนไลน์

3.3 ไทยใช้เครื่องบิน F-16 และอาวุธหนักจำนวนมาก

ข้อเท็จจริง: อาวุธทั้งหมดที่ใช้ในการตอบโต้ และมีความเหมาะสมตามสัดส่วน เป็นเพื่อสกัดการรุกรานของฝ่ายกัมพูชา และกระทำต่อเป้าหมายทางทหาร บริเวณแนวชายแดน ไม่ใช่การโจมตีเชิงรุก

ฝ่าย กพข. ต่างหากที่วางกำลังและยิงอาวุธจากพื้นที่พลเรือน ใช้ชุมชนเป็น “โล่มนุษย์” ซึ่งเป็นการละเมิด International Humanitarian Laws อย่างร้ายแรง

3.4 ไทยใช้ระเบิด MK-84 ตกใส่บ้านเรือนของประชาชนกัมพูชา

การออกมาแถลงของ นายเฮง รัตนา หัวหน้า CMAC ของกัมพูชา กล่าวว่าไทยเพิ่งทิ้งระเบิด MK-84 ลงในกัมพูชา มีลักษณะชัดเจนของการ บิดเบือนข้อมูล โดยอ้างภาพเก่าและสร้างการเชื่อมโยงที่ไม่มีมูลความจริง

ฝ่ายไทยขอปฏิเสธข้อกล่าวหาของกัมพูชาอย่างสิ้นเชิง ซึ่งภาพวัตถุระเบิดที่กัมพูชาอ้างว่าเป็น MK-84 นั้น เป็นระเบิดเก่าจากยุคสงครามเวียดนาม และไม่เป็นไปตามหลักทางวิทยาศาสตร์ รายละเอียดตามภาพฉาย

ทั้งนี้ไทยขอประณาม และให้กัมพูชาหยุดการกล่าวหาอันเป็นเท็จ เพื่อปลุกปั่นกระแสความเกลียดชัง และขอให้หันมาร่วมมือกับประเทศไทยและประชาคมระหว่างประเทศในการคลี่คลายสถานการณ์ชายแดนอย่างสันติ ผ่านการเจรจาและความร่วมมือที่ตรงไปตรงมา

ล่าสุด เมื่อ 30 ก.ค.68 ฝ่าย กพช. เชิญคณะผู้ช่วยทูตทหารต่างประเทศ ประจำกัมพูชาไปตรวจ พื้นที่การรบ ห่างจากชายแดน 30 กม. แต่ฝ่ายกัมพูชากลับเปลี่ยนแผน พาคณะผู้ช่วยทูตทหารต่างประเทศ ประจำกัมพูชา ไปพื้นที่ช่องอานม้า ซึ่งเป็นพื้นที่การสู้รบ ยังมีความเสี่ยงต่ออันตราย

สรุป

กองทัพขอเน้นย้ำว่า การปะทะระหว่างไทย กับกัมพูชานั้น ฝ่ายกัมพูชาเป็นผู้เริ่มมาก่อน โดยอาวุธระยะไกลยิงต่อ เป้าหมายพลเรือน และทำให้เกิดความเสียชีวิตและทรัพย์สินหายของพลเรือนที่ยอมรับไม่ได้ ทั้งนี้ หลังจากที่มีการเจรจาตกลงหยุดยิงแล้วแต่ ฝ่ายกัมพูชายังละเมิดข้อตกลงหยุดยิงอย่างต่อเนื่อง ยิ่งไปกว่านั้น กัมพูชา เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารบิดเบือนข้อมูลอย่างเป็นระบบ

ขอให้ประชาคมระหว่างประเทศ ร่วมติดตามสถานการณ์ด้วยความเข้าใจ และร่วมกันผลักดันให้มีการเจรจาทวิภาคี เพื่อแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี

Thank you